רואנדה

מחלקת ניהול סיכונים

דצמבר 2025

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	6/7	...	...	...
OECD	6/7	...	...	...
Fitch	B+	שלילית	ינואר 2025	ספטמבר 2025
Moody's	B2	יציבה	אוגוסט 2016	ספטמבר 2025
S&P	B+	יציבה	נובמבר 2023	נובמבר 2025

נתונים כלליים:

מזרח אפריקה, מדינה ללא מוצא לים, גובלת באוגנדה, טנזניה, בורונדי, DRC.

אוכלוסייה:	14.6 מיליון איש (הערכה לשנת 2025)
שטח:	26.3 אלף קמ"ר
עיר בירה:	קיגאלי
תמ"ג נומינלי:	16.1 מיליארד דולר (הערכה לשנת 2025)
תמ"ג לנפש:	1,107 דולר (הערכה לשנת 2025)
משאבי טבע:	זהב, קסיטריט, וולפרמיט, גז טבעי, כוח הידרואלקטרי, אדמת חקלאות.
שפה רשמית:	קיניארואנדה, צרפתית, אנגלית, סוואהילי
מטבע:	פרנק רואנדי (RWF)

מדד תפיסת השחיתות (ארגון TI, 2024)	57/180
מדד הפיתוח האנושי (האו"ם, 2025)	159/193
מדד הדמוקרטיה (EIU, 2024)	113/163 Authoritarian
ניתוח קיימות החוב (IMF, 12/2025)	סיכון מתון למצוקת חוב

חוזקות עיקריות

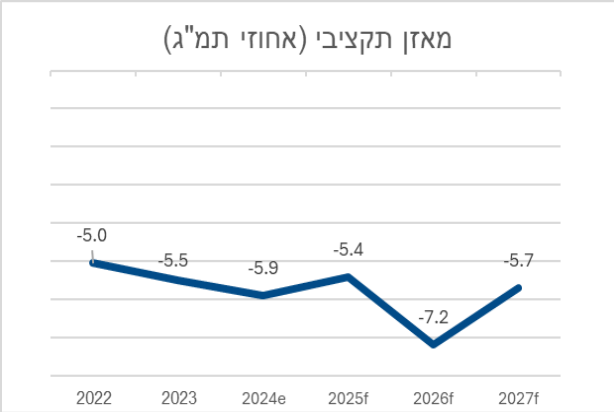
- גיוון מנועי צמיחה חדשים.
- תמיכה בינלאומית חזקה.
- פרופיל חוב נוח.
- משילות וסביבה עסקית חיובית.
- צמיחה כלכלית חזקה ועקבית.

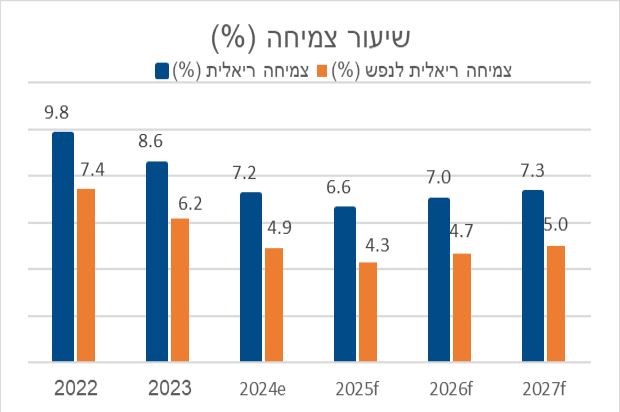
גורמי סיכון ואתגרים

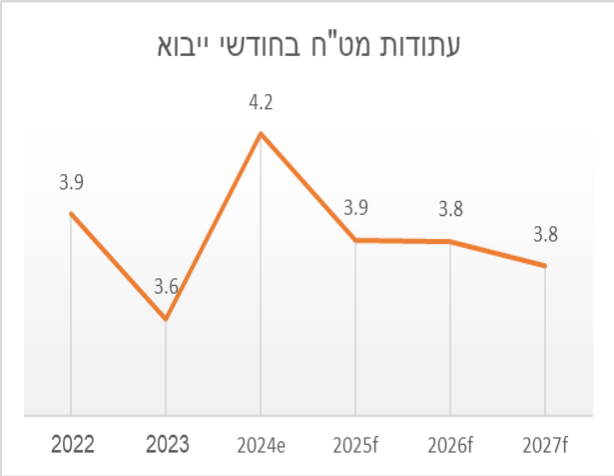
- חוב ציבורי גבוה.
- תלות מבנית ביבוא ובסיס ייצוא צר.
- מתיחות עם DRC.
- סיכון להקפאת סיוע חוץ וסנקציות כלכליות.
- פריון עבודה והון אנושי נמוך.

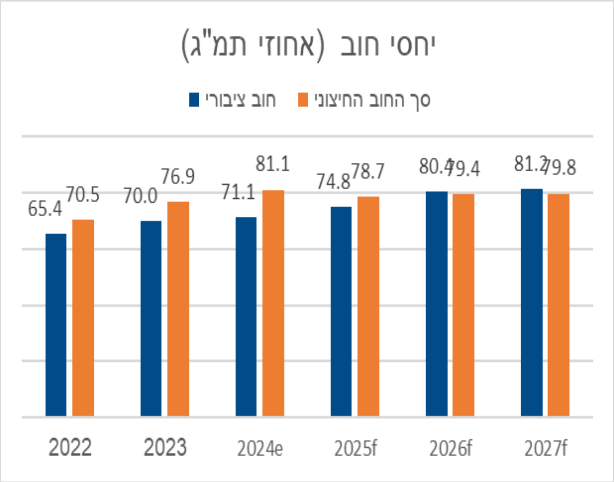
מדדים כלכליים עיקריים

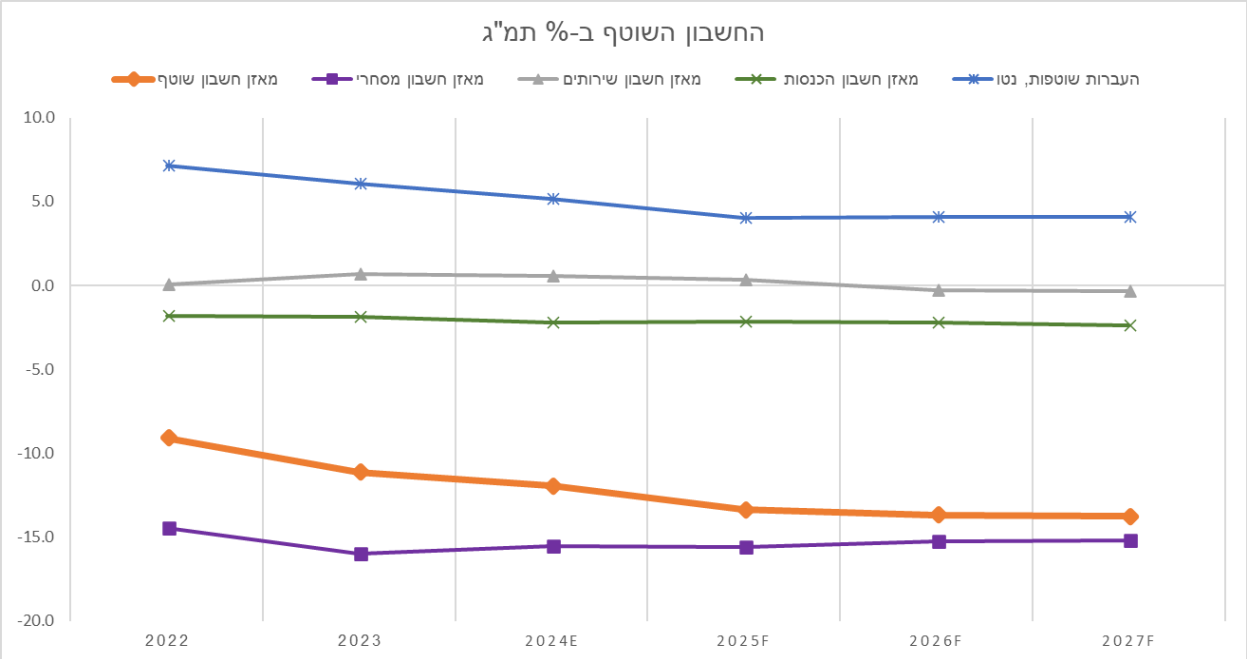
אינדיקטור	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f
צמיחה ריאלית (%)	9.8	8.6	7.2	6.6	7.0	7.3
צמיחה ריאלית לנפש (%)	7.4	6.2	4.9	4.3	4.7	5.0
אינפלציה (ממוצע, %)	17.7	19.8	1.8	6.7	5.8	5.4
מאזן תקציבי (% תמ"ג)	- 5.0	- 5.5	- 5.9	- 5.4	- 7.2	- 5.7
חוב ציבורי (% תמ"ג)	65.4	70.0	71.1	74.8	80.4	81.2
מאזן החשבון השוטף (% תמ"ג)	- 9.1	- 11.1	- 12.0	- 13.4	- 13.7	- 13.8
חוב חיצוני (% תמ"ג)	70.5	76.9	81.1	78.7	79.4	79.8
עתודות מט"ח (חודשי יבוא)	3.9	3.6	4.2	3.9	3.8	3.8

מאזן תקציבי (אחוזי תמ"ג)
-5.0
-5.5
-5.9
-5.4
-7.2
-5.7
2022
2023
2024e
2025f
2026f
2027f

שיעור צמיחה (%)
צמיחה ריאלית לנפש (%)
צמיחה ריאלית (%)
9.8
7.4
8.6
6.2
7.2
4.9
6.6
4.3
7.0
4.7
7.3
5.0
2022
2023
2024e
2025f
2026f
2027f

עתודות מט"ח בחודשי ייבוא
3.9
3.6
4.2
3.9
3.8
3.8
2022
2023
2024e
2025f
2026f
2027f

יחסי חוב (אחוזי תמ"ג)
חוב ציבורי
סך החוב החיצוני
65.4
70.5
70.0
76.9
71.1
81.1
74.8
78.7
80.4
79.4
81.7
79.8
2022
2023
2024e
2025f
2026f
2027f

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
העברות שוטפות, נטו
10.0
5.0
0.0
-5.0
-10.0
-15.0
-20.0
2022
2023
2024E
2025F
2026F
2027F

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: רפובליקה נשיאותית			**שנת קבלת עצמאות:** 1962 (בלגיה)
עומד בראש המדינה: פול קגאמה (משנת 2000)	**הבחירות הבאות:** 2029		**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים
מבנה הפרלמנט: דו ביתי	**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
בית הנבחרים	**80**	**5 שנים**	**2029**
הסנאט	**24**	**5 שנים**	**2029**

רואנדה, אשר קיבלה את עצמאותה בשנת 1962 עם סיום השלטון הבלגי, התמודדה במשך עשורים עם חוסר יציבות פוליטית שנבע ממתחים עמוקים בין הרוב ההוטו למיעוט הטוטסי. מתחים אלה הסלימו לכדי מלחמת אזרחים ורצח העם בשנת 1994. סיום העימותים וחתימת הסכמי ארושה (Arusha Accords) סללו את הדרך לעלייתו לשלטון של פול קגאמה (Paul Kagame) ומפלגת החזית הפטריוטית של רואנדה (RPF).

מאז שנת 2000 מכהן קגאמה כנשיא המדינה. תחת הנהגתו אימץ המשטר קו תקיף למיגור הפילוג האתני, אך בפועל מתאפיינת המערכת הפוליטית בשלטון ריכוזי ובשליטה כמעט מוחלטת של הנשיא ומפלגתו במוסדות השלטון. מציאות זו באה לידי ביטוי, בין היתר, בניצחונו הגורף בבחירות שנערכו ביולי 2024 ובהרכב הפרלמנט, שבו מחזיקות מפלגות האופוזיציה בייצוג שולי בלבד. האופוזיציה הפוליטית נותרה חלשה ומודרת ממוקדי ההשפעה המרכזיים.

על אף ביקורת בינלאומית נרחבת על הפגיעה בחירויות פוליטיות ועל דיכוי מתנגדי המשטר, הממשל נהנה מתמיכה ציבורית רחבה ומיציבות פוליטית גבוהה, הנשענות על הישגים משמעותיים בצמצום העוני, במאבק בשחיתות ובשמירה על קצב צמיחה כלכלית יציב. להערכת האנליסטים, הסבירות להפיכה צבאית נמוכה מאוד, נוכח נאמנות הצבא לנשיא ולמשטר.

מדיניות הממשלה לשנים הבאות מכוונת להפיכת רואנדה למדינה בעלת הכנסה בינונית עד שנת 2035. לשם כך פועלת הממשלה לגיוון מקורות הצמיחה ולהעברת מוקד הפעילות מכלכלה מסורתית המבוססת על חקלאות (בעיקר ייצוא קפה ותה), לכלכלה מודרנית הנשענת על שירותים, תיירות, כרייה ותעשייה. רפורמות מקיפות לשיפור הסביבה העסקית ולעידוד השקעות זרות תרמו לצמיחה שנתית ממוצעת של למעלה מ-6.5% בעשור האחרון. במקביל מתבצעות השקעות רחבות היקף בתשתיות, ובהן הרחבת נמל התעופה הבינלאומי בוגסרה (Bugesera), בשיתוף גורמים בינלאומיים ובהם קרן העושר של קטאר.

יחסי חוץ

מדיניות החוץ של רואנדה מתמקדת בהרחבת השפעתה האזורית באפריקה ובשיקום יחסיה עם המערב, שנפגעו עקב ביקורת בינלאומית בנוגע לזכויות האדם והמעורבות בעימות עם הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו (DRC). חתימת הסכם השלום עם קונגו ביוני 2025 נועדה להפחית את עוצמת הביקורת הבינלאומית, תוך ניסיון לאזן בין הלחץ המערבי לבין הצורך בגיוון שותפויות מסחריות.

ארה"ב: וושינגטון מילאה תפקיד מרכזי בתיווך להסכם השלום האזורי, כחלק ממאמץ להבטיח גישה אמריקאית למינרלים אסטרטגיים בקונגו. רואנדה אימצה את התיווך האמריקאי על מנת לחזק את קשריה עם ארה"ב, ובמקביל מתקיימים מגעים ראשוניים להסכם לקליטת מבקשי מקלט מארה"ב - מהלך המיועד להעמקת שיתוף הפעולה בין המדינות.

הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו (DRC): חרף הסכם השלום, יישומו צפוי להיות ממושך ומורכב. נדרשות פעולות ביטחוניות משותפות לנטרול קבוצות חמושות במזרח קונגו, והמתיחות הביטחונית נותרה גורם אי-ודאות מרכזי.

מדינות האזור: היחסים עם בורונדי מצויים בקיפאון בשל האשמות הדדיות על תמיכה במורדים, והיחסים עם דרום אפריקה הידרדרו בעקבות מעורבותה בקונגו. עם זאת, ההערכה הרווחת היא שהצדדים יימנעו מהידרדרות לעימות כולל.

אירופה: היחסים עם האיחוד האירופי נותרו מתוחים, בין היתר לאחר הטלת סנקציות במרץ 2025 על בית זיקוק לזהב ברואנדה בשל חשד לסחר בזהב מאזורי סכסוך. עם זאת, הגישה האירופית כלפי רואנדה נותרת מעשית בתחומים אחרים, לנוכח תרומתה המשמעותית של המדינה לפעולות שמירת שלום באפריקה.

סין והודו: במטרה לגוון את משענותיה המדיניות והכלכליות, רואנדה מעמיקה את קשריה עם שותפות שאינן מסורתיות. סין והודו מוסיפות להיות שותפות מרכזיות למסחר ולהשקעות, בעיקר בתחומי הכרייה והמיכון החקלאי.

קרן המטבע

בדצמבר 2025 פרסמה קרן המטבע הבינלאומית דוח שלפיו כלכלת רואנדה מפגינה חוסן מרשים חרף זעזועים חיצוניים, ובהם אסונות טבע ותנודתיות במחירי המזון. הצמיחה הכלכלית נותרת גבוהה, בעיקר בזכות מגזרי השירותים והבינוי, אך היקף פרויקטי התשתית יוצר לחץ מתמשך על תקציב המדינה. ניתוח החוב (DSA) מצביע על סיכון מתון למצוקת חוב, כאשר יחס החוב צפוי להגיע לכ-80% מהתמ"ג בשנת 2027, בעיקר בשל מימון פרויקטים אסטרטגיים ובהם נמל התעופה החדש. הקרן מדגישה את הצורך בגיבוש תוכנית פיסקלית לצמצום הגירעון ולהגדלת הכנסות, במטרה להפחית את יחס החוב לכ-65% מהתמ"ג עד שנת 2033.

בנק עולמי

הבנק העולמי תומך בהתפתחות של רואנדה באמצעות מסגרת שותפות (CPF), בדגש על שיפור ההון האנושי, תשתיות ומודרניזציה של החקלאות. נכון לספטמבר 2024, תיק הפרויקטים של הבנק ברואנדה עמד על כ-3.35 מיליארד דולר, הכוללים השקעות בחינוך, בריאות, אנרגיה ופיתוח עסקי.

מועדון פריז

רואנדה ביצעה הסדרי חוב במסגרת מועדון פריז בשלושה מועדים: 1990, 2002 ו-2005. כלל ההתחייבויות נפרעו במלואן.

רקע ומאפיינים כלכליים

רואנדה היא מדינה בעלת הכנסה נמוכה, הנחשבת לאחת הכלכלות הצומחות ביותר באפריקה ולאחד היעדים הבולטים ליזמות עסקית ביבשת. הכלכלה מתאפיינת במעורבות ממשלתית גבוהה, ניהול ריכוזי והתמקדות ארוכת טווח בהפיכת המדינה למרכז שירותים אזורי ולכלכלה בעלת הכנסה בינונית עד שנת 2035. חרף קצב צמיחה שנתי ממוצע של למעלה מ-6.5% בעשור האחרון, הכלכלה הרואנדית עדיין נשענת במידה רבה על סיוע חיצוני - אף כי מגמתו בירידה - ועל יבוא מוצרים חיוניים. במקביל, הממשלה מקדמת מדיניות לפתיחת המשק ולשיפור הסביבה העסקית, תוך החמרת האכיפה כנגד שחיתות במגזר הציבורי.

מגזר השירותים מהווה את מנוע הצמיחה המרכזי וצפוי להמשיך ולהוביל את התרחבות התוצר בשנים הקרובות. הצמיחה נתמכת בהשקעות רחבות היקף בתשתיות תיירות ותעופה, בדגש על תיירות כנסים ותיירות ספארי. לשנים 2025-2026 נוקטת הממשלה מדיניות פיסקלית מרחיבה שנועדה לממן את הרחבת חברת התעופה הלאומית RwandAir ואת השלמת נמל התעופה הבינלאומי בוגסרה (Bugesera), פרויקט שבו מחזיקה קרן העושר של קטאר (QIA) בכ-60%.

מגזר התעשייה והכרייה נתמך באמצעות תוכנית MBRP - תוכנית לאומית לעידוד ייצור ובנייה - המעניקה הטבות מס לענפי הבנייה והייצור. הממשלה הציבה יעד להגדלת הכנסות היצוא ממגזר הכרייה לכ-1 מיליארד דולר בשנים 2026-2027. תוך התמקדות במינרלים חיוניים, ובהם ליתיום, הדרושים למעבר לאנרגיה ירוקה. עם זאת, המגזר ניצב בפני אתגרים משמעותיים, בעקבות סנקציות שהטיל האיחוד האירופי באפריל 2025 על בית זיקוק לזהב במדינה, שפגעו בהכנסות מיצוא הזהב. למרות זאת, המגזר מוסיף לעורר עניין בקרב משקיעים בינלאומיים, כגון חתימת הסכם לחיפוש משאבים עם חברת Rio Tinto.

למרות תהליכי המודרניזציה שמקדמת הממשלה, חלק ניכר מהאוכלוסייה, ובמיוחד באזורים הכפריים, ממשיך להתפרנס מחקלאות. ענפי היצוא המרכזיים נותרו תה וקפה. המגזר החקלאי מתאפיין בפריון נמוך יחסית וברגישות גבוהה לשינויי אקלים ולאירועי מזג אוויר קיצוניים, ובהם השיטפונות שגרמו נזק משמעותי באמצע שנת 2023. הבנק העולמי העריך את עלויות השיקום מנזקי האקלים בכ-451 מיליון דולר לתקופה של חמש שנים.

לפי הערכות האנליסטים, צפויה עליה בשיעור הצמיחה לקצב של כ-7.0% ב-2026 ו-7.3% ב-2027, המובלת על ידי עליה בצריכה הפרטית והשקעות ממשלתיות. האינפלציה צפויה להתמתן לרמה של 5.8% ב-2026 ו-5.4% ב-2027. עם זאת, הגירעון הפיסקלי צפוי להתרחב ל-7.2% מהתוצר בשנת 2026 בשל הקדמת השקעות בתשתית, מה שיעלה את יחס החוב

הציבורי לכ-81.2% מהתוצר עד סוף 2027. הסיכונים המרכזיים לכלכלה כוללים זעזועי אקלים, מתיחות גיאופוליטית מול הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו העלולה להביא להקפאת סיוע, ותלות גבוהה ביבוא היוצרת גירעון בחשבון השוטף, הצפוי לעמוד על כ-13.7% מהתוצר בשנת 2026.

רואנדה נהנית מדירוג גבוה במדד עשיית עסקים באפריקה, הודות לרמות שחיתות נמוכות. הממשלה פועלת למשוך משקיעים זרים לפרויקטים אסטרטגיים בתשתיות, אנרגיה וכרייה. למרות ירידה זמנית ביתרות המט"ח ב-2025 עקב הפגיעה ביצוא הזהב, צפויה התאוששות בשנים 2026-2027 על רקע זרימת השקעות זרות ישירות ומימון חיצוני לפרויקטים בעדיפות לאומית.

אירועים מאקרו- כלכליים

<u>מכסים</u>

השפעת המכסים שהטיל ממשל טראמפ על כלכלת רואנדה צפויה להיות מוגבלת בטווח הקצר, עם פגיעה מוערכת של כ-0.03% בלבד מהתוצר בשנת 2025. רואנדה מבודדת יחסית מהשפעות סחר אלה, בשל היקף סחר ישיר מצומצם עם ארה"ב ושיעורי מכס אפקטיביים נמוכים.

עדכונים מסוכנויות הדירוג הבינלאומיות

- בנובמבר 2025 אשררה S&P את הדירוג של רואנדה ברמה +B עם תחזית יציבה. לפי הסוכנות, הכלכלה הרואנדית מפגינה חוסן מרשים, וצפויה לצמוח בקצב שנתי ממוצע של כ-7.3% עד שנת 2028, בין היתר הודות לתנאי סחר חיוביים ליצוא הסחורות של המדינה. מנגד, מציינת הסוכנות כי עלייה בסיכונים הביטחוניים האזוריים, השעיה חלקית של מימון מצד תורמים וצרכי מימון גבוהים הקשורים להקמת שדה התעופה החדש, צפויים להכביד על מצבה הפיסקלי של המדינה. עם זאת, נטל הוצאות הריבית נותר מתון ביחס לשווקים מתעוררים, שכן כ-80% מהחוב הממשלתי הוא חיצוני וברובו בתנאים מועדפים.

- בספטמבר 2025 אשררה Moody's את הדירוג ברמה B2 ושינתה את התחזית משלילית ליציבה. שינוי זה משקף את הערכת הסוכנות כי הסיכונים השליליים הנובעים מהעימות במזרח הרפובליקה הדמוקרטית של קונגו פחתו, בין היתר בעקבות חתימת הסכם השלום והתגברות מאמצי התיווך הבינלאומיים. הסוכנות הדגישה כי הסיוע הפיננסי החיצוני נותר חזק וממשיך לתמוך בפרופיל האשראי של המדינה, והתחזית היציבה נשענת על ההנחה כי המתיחות ארוכת השנים לא תתפתח לעימות צבאי מלא וכי הגישה למימון בתנאים מועדפים תישמר.

- בספטמבר 2025 אשררה Fitch את הדירוג של רואנדה ברמה +B עם תחזית שלילית. התחזית השלילית משקפת את רמת התוצר לנפש הנמוכה ואת הגירעונות המתמשכים בתקציב ובחשבון השוטף, אשר תרמו לעלייה בחוב הציבורי והחיצוני. הסוכנות מעריכה כי יחס החוב הממשלתי לתוצר יגיע לכ-83.5% בשנת 2026, בין היתר בשל הוצאות משמעותיות הקשורות להשתתפות הממשלה בהרחבת נמל התעופה הבינלאומי בוגסרה. מנגד, הדירוג נתמך בהרכב חוב נוח יחסית, ברמות משילות גבוהות ביחס למדינות דומות, בפוטנציאל צמיחה גבוה ובהיסטוריה של תמיכה יציבה מצד מוסדות פיננסיים רב-צדדיים.

- <u>היסטוריית הדירוגים:</u>

Moody's		Fitch		S&P	
B2	08.2016	B	1.2014	B+	08.2019
		B-	07.2009	B	09.2016
				B+	03.2015
				BB	12.2011

מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי

המצב הפיסקלי ברואנדה מתאפיין במדיניות מרחיבה בטווח הקצר, שנועדה למימון פרויקטי תשתית אסטרטגיים, לצד עלייה ניכרת ברמות החוב הציבורי. לפי הערכות האנליסטים, הגירעון הפיסקלי צפוי לעלות משיעור של 5.4% מהתוצר בשנת 2024 לשיא של כ-7.2% מהתוצר בשנת 2026. מגמה זו נובעת בעיקר מתשלומים מוקדמים עבור פרויקטים רחבי היקף, ובהם הרחבת חברת התעופה הלאומית RwandAir והשלמת נמל התעופה הבינלאומי בוגסרה.

יחס החוב הציבורי צפוי לעלות מ-74.8% מהתוצר בשנת 2025 לכ-81.2% בשנת 2027. הממשלה מחויבת ליישום תוכנית הדרגתית לצמצום הגירעון החל משנת 2026, במטרה לשמר יציבות פיננסית ארוכת טווח. הלחצים התקציביים הנוכחיים נובעים משלושה גורמים עיקריים: רפורמת הפנסיה, שהגדילה את שיעור ההפרשות ל-12%, הוצאות ביטחון משמעותיות לפעילות באזור קונגו, ועלויות התאמת תשתיות לאתגרי האקלים והנזקים הנגרמים מאירועי מזג אוויר קיצוניים.

בצד ההכנסות, הממשלה מקדמת רפורמות מיסוי בתקציבי השנים 2025-2026, במטרה לפצות על הירידה בהכנסות מיצוא הזהב ולממן את הגידול בהוצאות. צעדי המדיניות כוללים הטלת היטלי דלק, מסי קנייה על מוצרים קוסמטיים, העלאת מיסים על מוצרים מזיקים (בירה וסיגריות) והחלת מס ערך מוסף על מוצרים שבעבר היו פטורים ממנו, כגון טלפונים ניידים וציוד תקשורת. הצלחת המדיניות הפיסקלית תלויה ביכולתה של הממשלה ליישם צעדי ריסון תקציבי, ובהם הקפאת שכר במגזר הציבורי והטלת מגבלות מחמירות על גיוס כוח אדם, בהתאם להתחייבויות שנקבעו בתיאום עם קרן המטבע.

מדיניות מוניטרית

הבנק המרכזי של רואנדה (BNR) פועל במדיניות מוניטרית מרסנת במטרה לרסן את עליית המחירים ולהפחית את הלחצים על שער החליפין. לאחר תקופה של הקלה במדיניות הריבית במהלך שנת 2024, שינה הבנק את כיוון המדיניות, ובאוגוסט 2025 העלה את הריבית ב-25 נקודות בסיס לרמה של 6.75%. רמה זו נותרה ללא שינוי גם בהחלטה האחרונה בנובמבר 2025. העלאת הריבית בוצעה על רקע עלייה בתנודתיות של שער החליפין והתגברות לחצי המחירים, כאשר שיעור האינפלציה הגיע ל-7.5% ברבעון השני של שנת 2025.

לפי הערכות האנליסטים, הבנק המרכזי צפוי לשמור על הריבית ברמתה הנוכחית עד הרבעון השלישי של שנת 2026, בין היתר בשל ההשפעות המתמשכות של רפורמות המיסוי שנכללו בתקציב 2026. רפורמות אלה כוללות העלאת מסי קנייה (ובהם "מסי חטאים"), החלת מס ערך מוסף על טלפונים ניידים והטלת היטלים על ענף התיירות - צעדים הצפויים להפעיל לחצי מחירים בטווח הקצר. האינפלציה השנתית הממוצעת צפויה לעמוד על 6.7% בשנת 2025 ולהתמתן בהדרגה ל-5.8% בשנת 2026, בעיקר בשל הצפי לירידה במחירי הנפט בעולם. רק לקראת סוף שנת 2026 צפויה הפחתת ריבית מתונה של 25 נקודות בסיס לרמה של 6.5%, אשר צפויה להישמר גם במהלך שנת 2027. אף על פי כן, האינפלציה צפויה להישאר בתחום היעד של הבנק המרכזי (2%-8%) בטווח הבינוני.

הפרנק הרואנדי נתון ללחצי פיחות מתמשכים, הנובעים מהגירעון המבני בחשבון השוטף ומהביקוש הגבוה למטבע חוץ לצורך יבוא אמצעים הדרושים לביצוע פרויקטי תשתית ושיקום. שער החליפין צפוי להיחלש מרמה של כ-1,463 פרנק לדולר בסוף 2025 לכ-1,569 פרנק לדולר בסוף 2026.

מערכת בנקאית

לפי קרן המטבע הבינלאומית, המערכת הבנקאית ברואנדה נחשבת יציבה, נזילה ובעלת הלימות הון איתנה, והיא ממשיכה לתמוך בצמיחת האשראי למגזר הפרטי. נכון לאמצע שנת 2025, יחס הלימות ההון של המערכת עמד על כ-21.6% - שיעור הגבוה משמעותית מהמינימום הרגולטורי הנדרש של 15%. שיעור ההלוואות שאינן נפרעות כסדרן נותר נמוך ועמד על כ-3.3%, תוך שיפור מתמשך באיכות תיק האשראי. רווחיות הבנקים נותרה חזקה, עם תשואה על ההון של כ-18.4%, המשקפת את התאוששות הפעילות הכלכלית ואת התרחבות האשראי.

עם זאת, המערכת הבנקאית מתמודדת עם סיכוני ריכוזיות, בעיקר עקב חשיפה למגזר הנדל"ן המסחרי ולפרויקטי תשתית רחבי היקף. קרן המטבע מציינת כי הבנקים הגדילו את כריות ההון, אך נדרשים להמשיך ולחזק את ניהול סיכוני האשראי הנובעים מחשיפה ללווים גדולים. הבנק המרכזי של רואנדה ממשיך לחזק את המסגרת הרגולטורית, ובכלל זה את יישום תקני באזל III, כדי לשפר את עמידות המערכת הבנקאית מפני זעזועים חיצוניים. בנוסף, הרגולטור מקדם הנחיות לניהול סיכוני אקלים במערכת הפיננסית, כחלק מהאסטרטגיה הלאומית לכלכלה ירוקה.

מצב חיצוני

המאזן החיצוני של רואנדה מאופיין בגירעון מבני מתמשך בחשבון השוטף, הנובע מתלות גבוהה ביבוא סחורות הון, דלק ומזון לצורכי פיתוח ותשתיות. הגירעון בחשבון השוטף צפוי להתרחב משיעור של כ-13.4% מהתוצר בשנת 2025 לכ-13.8% מהתוצר בשנים 2026-2027. התרחבות זו נובעת בעיקר מהגירעון המסחרי, אשר נותר רחב חרף ירידה במחירי הסחורות בעולם.

יתרות המט"ח של הבנק המרכזי צפויות לספק כיסוי של כ-3.8 חודשי יבוא בשנים 2026-2027. אף כי בשנת 2025 נרשמה ירידה נומינלית ביתרות בעקבות הפגיעה בהכנסות מיצוא הזהב, בשנים שלאחר מכן צפויה התאוששות הדרגתית הודות לזרימת השקעות זרות ולשיפור ביצוא.

היצוא של רואנדה נשען בעיקר על תה, קפה ומינרלים, ובהם קולטן, קסיטריט וזהב. עם זאת, הסנקציות שהטיל האיחוד האירופי בשנת 2025 על בית הזיקוק לזהב במדינה פגעו באופן משמעותי בהכנסות המט"ח בטווח הקצר. מנגד, היבוא נותר קשיח, בשל הצורך המתמשך בציוד הון לפרויקטים לאומיים ובהם הקמת נמל התעופה הבינלאומי בוגסרה.

תמ"ג לפי מגזרים: חקלאות- 21%, תעשייה- 24.6%, שירותים- 47.6% (נתוני 2024).

סחר חוץ

שותפות עיקריות- ייצוא: איחוד האמירויות (66%), סין (10%), ארה"ב (3%), קניה (3%), תאילנד (2%).
שותפות עיקריות- ייבוא: סין (19%), קניה (14%), אוגנדה (13%), טנזניה (9%), איחוד האמירויות (7%).
מוצרי ייצוא עיקריים: זהב, מחצבי אדמה נדירה, קפה, תה, ומחצבי בדיל (קסיטריט), קולטן ו-וולפרם.
מוצרי ייבוא עיקריים: ציוד שידור, דגים, תירס, תרופות ארוזות, מוצרי פלסטיק, דלק (נפט מזוקק) ומוצרי הון לבנייה ותשתיות.
סחר עם ישראל: ייצוא לישראל- 0 מיליון דולר, ייבוא מישראל- 0.2 מיליון דולר. (נתוני 2024)

מדדים כלכליים

אינדיקטורים כלליים	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f
אוכלוסייה (מיליון)	13.7	14.0	14.3	14.6	14.9	15.2
תמ"ג נומינלי (מיליוני דולר)	13,743.6	14,805.6	15,110.8	16,130.9	17,016.7	18,036.6
תמ"ג נומינלי (מיליארדי מטבע מקומי)	14,164.0	17,176.0	19,918.0	23,065.0	25,809.8	28,958.6
תמ"ג לנפש (דולר)	1,006.8	1,061.0	1,059.9	1,107.2	1,142.8	1,185.5
צמיחה ריאלית (%)	9.8	8.6	7.2	6.6	7.0	7.3
צמיחה ריאלית לנפש (%)	7.4	6.2	4.9	4.3	4.7	5.0
סקטור פיסקלי (באחוזי תמ"ג)						
מאזן תקציבי	-5.0	-5.5	-5.9	-5.4	-7.2	-5.7
הכנסות הממשלה	21.8	19.9	19.1	18.6	18.8	19.5
הוצאות הממשלה	26.9	25.4	25.0	24.0	26.0	25.2
חוב ציבורי	65.4	70.0	71.1	74.8	80.4	81.2
ב-% מההכנסות	300%	352%	372%	402%	428%	417%
סקטור מוניטרי ופיננסי (באחוזים)						
ריבית על הלוואות	16.4	16.1	16.0	15.8	15.7	15.3
ריבית על פקדונות	7.7	9.7	10.3	9.0	8.5	8.2
שיעור אינפלציה (ממוצע)	17.7	19.8	1.8	6.7	5.8	5.4
שער חליפין						
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	1,070.7	1,263.9	1,383.0	1,462.6	1,569.1	1,642.8
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	1,030.6	1,160.1	1,318.1	1,429.9	1,516.7	1,605.5
שע"ח ריאלי-אפקטיבי (2010 = 100)	87.3	93.2	83.0	78.7	75.9	–

	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f
מאזן התשלומים (במיליוני דולר)						
מאזן חשבון שוטף	-1,247.0	-1,647.4	-1,807.6	-2,156.7	-2,326.5	-2,482.7
ב- % תמ"ג	-9.1	-11.1	-12.0	-13.4	-13.7	-13.8
מאזן חשבון מסחרי	-1,988.5	-2,368.8	-2,344.4	-2,516.5	-2,599.5	-2,738.3
ב- % תמ"ג	-14.5	-16.0	-15.5	-15.6	-15.3	-15.2
"יצוא סחורות במונחי F.O.B	2,111.9	2,465.9	3,201.0	1,973.1	2,115.2	2,293.7
"יבוא סחורות במונחי F.O.B	-4,100.4	-4,834.7	-5,545.4	-4,489.7	-4,714.7	-5,032.0
מאזן חשבון שירותים	9.8	100.9	90.1	56.8	-48.4	-58.6
ב- % תמ"ג	0.1	0.7	0.6	0.4	-0.3	-0.3
"יצוא שירותים	883.6	1,044.7	1,081.0	1,109.9	1,189.8	1,279.0
"יבוא שירותים	-873.8	-943.8	-990.9	-1,053.1	-1,238.2	-1,337.6
מאזן חשבון הכנסות	-249.3	-277.6	-333.4	-345.2	-374.3	-425.3
ב- % תמ"ג	-1.8	-1.9	-2.2	-2.1	-2.2	-2.4
"יצוא הכנסות	42.1	50.6	31.1	32.3	34.0	48.7
"יבוא הכנסות	-291.4	-328.2	-364.5	-377.4	-408.4	-474.0
העברות שוטפות, נטו	981.0	898.1	780.1	648.3	695.8	739.5
ב- % תמ"ג	7.1	6.1	5.2	4.0	4.1	4.1
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	305.1	445.1	559.7	652.9	702.5	757.5
ב- % תמ"ג	2.2	3.0	3.7	4.0	4.1	4.2
ב- % המאזן בחה"ש	24.5	27.0	31.0	30.3	30.2	30.5

חוב ונכסים חיצוניים (במילוני דולר)						
סך החוב החיצוני	9,690.0	11,383.5	12,248.2	12,696.5	13,508.0	14,384.2
חוב חיצוני - % תמ"ג	70.5	76.9	81.1	78.7	79.4	79.8
ב- % יצוא	275.9	279.1	251.4	341.3	338.4	325.3
סך החוב החיצוני לטב"א	9,313.6	10,940.3	11,819.5	12,290.2	13,056.5	13,909.5
סך החוב החיצוני לט"ק	376.4	443.2	428.7	406.3	451.5	474.7
קרן המטבע	613.1	813.4	933.1	942.5	905.4	847.7
פיגורים על תשלומי ריבית	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
פיגורים על תשלומי קרן	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
עתודות מט"ח	1,726.0	1,834.0	2,407.0	1,900.0	2,040.0	2,150.0
בחודשי יבוא	3.9	3.6	4.2	3.9	3.8	3.8
שירות החוב (במליוני דולר, אלא אם צוין אחרת)						
שירות החוב השנתי	345	534	820	783	748	748
ב- % יצוא	11	15	19	25	22	21
תשלומי קרן	156.3	304.7	518.0	501.9	467.6	454.6
תשלומי ריבית	188.5	228.9	302.0	280.7	280.7	293.7
יחס ריבית להכנסות	6.3%	7.8%	10.5%	9.4%	8.8%	8.3%
יחס קרן להכנסות	5.2%	10.4%	17.9%	16.7%	14.6%	12.9%
יחס שירות חוב להכנסות	11.5%	18.1%	28.4%	26.1%	23.4%	21.3%

מערכת בנקאית (באחוזים)	2022	2023	2024e	*2025f*	*2026f*	*2027f*
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	*21.7*	*21.5*	*21.2*	*21.6*	....	
הלוואות ללא תנועה ברוטו מסך הלוואות ברוטו	*3.1*	*4.1*	*3.1*	*2.6*	....	